CONSTITUTIUNEA

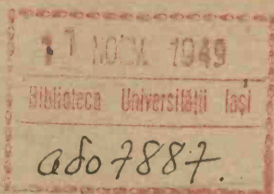

CONSTITUȚIA REGATULUI ROMÂN

PROMULGATĂ PRIN DECRETUL REGAL
Nr. 1360 DIN 28 MARTIE 1923
ŞI
REPUSĂ ÎN VIGOARE LA 31 AUGUST 1944

1 9 4 5

TIPOGRAFIA „BUCOVINA" I. E. TOROUȚIU — BUCUREȘTI III

CONSTITUȚIA REGATULUI ROMÂN

PROMULGATĂ PRIN DECRETUL REGAL
Nr. 1360 DIN 28 MARTIE 1923
ȘI
REPUSĂ ÎN VIGOARE LA 31 AUGUST 1944

1 9 4 5

TIPOGRAFIA „BUCOVINA" I. E. TOROUȚIU — BUCUREȘTI III

CONSTITUȚIA REGATULUI ROMÂN

din 29 martie 1923

TITLUL I.

DESPRE TERITORIUL ROMÂNIEI.

Art. 1. — Regatul României este un Stat național unitar și indivizibil.

Art. 2. — Teritoriul României este nealienabil.

Hotarele Statului nu pot fi schimbate sau rectificate decât în virtutea unei legi.

Art. 3. — Teritoriul României nu se poate coloniza cu populațiuni de gintă străină.

Art. 4. — Teritoriul României din punct de vedere administrativ se împarte în județe, județele în comune.

Numărul, întinderea și subdiviziunile lor teritoriale se vor stabili după formele prevăzute în legile de organizare administrativă.

TITLUL II.

DESPRE DREPTURILE ROMÂNILOR.

Art. 5. — Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie se bucură de libertatea conștiinței de libertatea învățământului, de libertatea presei, de libertatea întrunirilor, de libertatea de asociație și de toate libertățile și drepturile stabilite prin legi.

Art. 6. — Constituțiunea de față și celelalte legi relative la drepturile politice determină cari sunt, osebit de calitatea de Român, condițiunile necesare pentru exercitarea acestor drepturi.

Legi speciale, votate cu majoritate de două treimi, vor determina condiţiunile sub cari femeile pot avea exerciţiul drepturilor politice.

Drepturile civile ale femeilor se vor stabili pe baza deplinei egalităţi a celor două sexe.

Art. 7. — Deosebirea de credinţe religioase şi confesiuni, de origină etnică şi de limbă, nu constituie în România o piedică spre a dobândi drepturile civile şi politice şi a le exercita.

Numai naturalizarea asemănă pe străin cu Românul pentru exercitarea drepturilor politice.

Naturalizarea se acordă în mod individual de Consiliul de Miniştri, în urma constatării unei comisiuni, compusă din: primul preşedinte şi preşedinţii Curţii de Apel din Capitala Ţării, că solicitantul îndeplineşte condiţiunile legale.

O lege specială va determina condiţiunile şi procedura prin care străinii dobândesc naturalizarea.

Naturalizarea nu are efect retroactiv. Soţia şi copiii minori profită, în condiţiunile prevăzute de lege, de naturalizarea soţului sau tatălui.

Art. 8. — Nu se admite în stat nici o deosebire de naştere sau de clase sociale.

Toţi Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, sunt egali înaintea legii şi datori a contribui fără osebire la dările şi sarcinile publice.

Numai ei sunt admisibili în funcţiunile şi demnităţile publice, civile şi militare.

Legi speciale vor determina Statutul funcţionarilor publici.

Străinii nu pot fi admişi în funcţiunile publice decât în cazuri excepţionale şi anume statornicite de legi.

Art. 9. — Toţi străinii aflători pe pământul României se bucură de protecţiunea dată de legi persoanelor şi averilor în genere.

Art. 10. — Toate privilegiile de orice natură, scutirile şi monopolurile de clasă sunt oprite pentru totdeauna în Statul Român.

Titlurile de nobleţe sunt şi rămân neadmise în Statul Român.

Decoraţiunile străine se vor purta de Români numai cu autorizarea Regelui.

Art. 11. — Libertatea individuală este garantată.

Nimeni nu poate fi urmărit sau perchiziţionat decât în cazurile şi după formele prevăzute în legi.

Nimeni nu poate fi deţinut sau arestat, decât în puterea unui mandat judecătoresc motivat, care trebuie să-i fie comunicat în momentul arestării sau cel mai târziu în 24 ore după deţinere sau arestare.

In caz de vină vădită, deţinerea sau arestarea se poate face imediat, iar mandatul se va emite în 24 ore şi i se va comunica conform aliniatului precedent.

Art. 12. — Nimeni nu poate fi sustras în contra voinţei sale dela judecătorii ce-i dă legea.

Art. 13. — Domiciliul este neviolabil.

Nici o vizitare a domiciliului nu se poate face decât de autorităţile competinte, în cazurile anume prevăzute de lege şi potrivit formelor de ea prescrise.

Art. 14. — Nici o pedeapsă nu poate fi înfiinţată, nici aplicată decât în puterea unei legi.

Art. 15. — Nici o lege nu poate înfiinţa pedeapsa confiscării averilor.

Art. 16. — Pedeapsa cu moarte nu se va putea reînfiinţa afară de cazurile prevăzute în codul penal militar în timp de răsboi.

Art. 17. — Proprietatea de orice natură precum şi creanţele asupra Statului sunt garantate.

Autoritatea publică, pe baza unei legi, este în drept a se folosi, în scop de lucrări de interes obştesc, de subsolul oricărei proprietăţi imobiliare, cu obligaţiunea de a desdăuna pagubele aduse suprafeţei, clădirilor şi lucrărilor existente. In lipsa de învoială, despăgubirea se va fixa de justiţie.

Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru cauză de utilitate publică şi după o dreaptă şi prealabilă despăgubire stabilită de justiţie.

O lege specială va determina cazurile de utilitate publică, procedura şi modul exproprierii.

In afară de expropriere pentru căile de comunicaţie, salubritate publică, apărarea ţării şi lucrări de interes militar, cultural şi acele impuse de interesele generale directe ale Statului şi administraţiilor publice, celelalte cazuri de utilitate publică vor trebui să fie stabilite prin legi votate cu majoritate de două treimi.

Legile existente privitoare la aliniere şi lărgirea stradelor de prin comune precum şi la malurile apelor ce curg prin sau pe lângă ele, rămân în vigoare în tot cuprinsul Regatului.

Art. 18. — Numai Românii şi cei naturalizaţi români pot dobândi cu orice titlu şi deţine imobile rurale în România. Străinii vor avea dreptul numai la valoarea acestor imobile.

Art. 19. — Zăcămintele miniere precum şi bogăţiile de orice natură ale subsolului sunt proprietatea Statului. Se exceptează masele de roci comune, carierele de materiale de construcţie şi depozitele de turbă, fără prejudiciul drepturilor dobândite de Stat pe baza legilor anterioare.

O lege specială a minelor va determina normele şi condiţiunile de punere în valoare a acestor bunuri, va fixa redevenţa proprietarului suprafeţei şi va arăta tot de odată putinţa şi măsura în care aceştia vor participa la exploatarea acestor bogăţii.

Se va ţine seamă de drepturile câştigate, întrucât ele corespund unei valorificări a subsolului şi după distincţiunile ce se vor face în legea specială.

Concesiunile miniere de exploatare, instituite sau date, conform legilor azi în vigoare, se vor respecta pe durata pentru care s'au acordat, iar exploatările miniere existente făcute de proprietari numai cât timp le vor exploata. Nu se vor putea face concesiuni perpetue.

Toate concesiunile şi exploatările prevăzute în aliniatul precedent vor trebui însă să se conformeze regulelor ce se vor stabili prin lege, care va prevedea şi maximum de durată al acelor concesiuni şi exploatări şi care nu va

trece de cincizeci ani dela promulgarea acestei Constituțiuni.

Art. 20. — Căile de comunicație, spațiul atmosferic și apele navigabile și flotabile sunt de domeniul public.

Sunt bunuri publice apele ce pot produce forță motrice și acele ce pot fi folosite în interes obștesc.

Drepturile câștigate se vor respecta sau se vor răscumpăra prin expropriere pentru caz de utilitate publică, după o dreaptă și prealabilă despăgubire.

Legi speciale vor determina limita în care toate drepturile de mai sus vor putea fi lăsate în folosința proprietarilor, modalitățile exploatării, precum și despăgubirile cuvenite pentru utilizarea suprafeței și pentru instalațiile în ființă.

Art. 21. — Toți factorii producțiunii se bucură de o egală ocrotire.

Statul poate interveni, prin legi, în raporturile dintre acești factori pentru a preveni conflicte economice sau sociale.

Libertatea muncii va fi apărată.

Legea va regula asigurarea socială a muncitorilor, în caz de boală, accidente și altele.

Art. 22. — Libertatea conștiinței este absolută.

Statul garantează tuturor cultelor o deopotrivă libertate și protecțiune, întrucât exercițiul lor nu aduce atingere ordinei publice, bunelor moravuri și legilor de organizare ale Statului.

Biserica creștină ortodoxă și cea greco-catolică sunt biserici românești.

Biserica ortodoxă română fiind religia marei majorități a Românilor este biserica dominantă în Statul român, iar cea greco-catolică are întâietatea față de celelalte culte.

Biserica ortodoxă română este și rămâne neatârnată de orice chiriachie străină, păstrându-și însă unitatea cu Biserica ecumenică a Răsăritului în privința dogmelor.

In tot regatul României, Biserica creștină ortodoxă va avea o organizație unitară cu participarea tuturor elementelor ei constitutive clerici și mireni.

O lege specială va statornici principiile fundamentale ale acestei organizaţii unitare, precum şi modalitatea după care Biserica îşi va regulamenta, conduce şi administra, prin organele sale proprii şi sub controlul Statului, chestiunile sale religioase, culturale, fundaţionale şi epitropeşti.

Chestiunile spirituale şi canonice ale Bisericei ortodoxe române se vor regula de o singură autoritate sinodală centrală.

Mitropoliţii şi episcopii Bisericei ortodoxe române se vor alege potrivit unei singure legi speciale.

Raporturile dintre diferite culte şi Stat se vor stabili prin lege.

Art. 23. — Actele stării civile sunt de atribuţia legii civile.

Intocmirea acestor acte vor trebui să preceadă totdeauna binecuvântarea religioasă.

Art. 24. — Invăţământul este liber în condiţiunile stabilite prin legile speciale şi întrucât nu va fi contrar bunelor moravuri şi ordinei publice.

Invăţământul primar este obligator. In şcolile Statului acest învăţământ se va da gratuit.

Statul, judeţele şi comunele vor da ajutoare şi înlesniri elevilor lipsiţi de mijloace, în toate gradele învăţământului, în măsura şi modalităţile prevăzute de lege.

Art. 25. — Constituţiunea garantează tuturor libertatea de a comunica şi publica ideile şi opiniunile lor prin grai, prin scris şi prin presă, fiecare fiind răspunzător de abuzul acestor libertăţi în cazurile determinate prin codicele penal, care nici într'un caz nu va putea restrânge dreptul în sine.

Nici o lege excepţională nu se va putea înfiinţa în această materie.

Nici cenzura, nici o altă măsură preventivă pentru apariţiunea, vinderea sau distribuţiunea oricărei publicaţiuni nu se va putea înfiinţa.

Nu este nevoe de autorizaţiunea prealabilă a nici unei autorizaţii pentru apariţiunea oricărei publicaţiuni.

Nici o cauţiune nu se va cere dela ziarişti, scriitori, editori, tipografi sau litografi.

Presa nu va fi pusă nici odată sub regimul avertismentelor.

Nici un ziar sau publicaţiune nu va putea fi suspendat sau suprimat.

Orice publicaţiune periodică de orice natură va trebui să aibă un director răspunzător, iar în absenţa acestuia, un redactor răspunzător. Directorul sau redactorul vor trebui să se bucure de dreptuile civile şi politice. Numele directorului şi numele redactorului vor figura vizibil şi permanent în fruntea publicaţiunii.

Inainte de apariţiunea publicaţiunii periodice, proprietarul ei e obligat a declara şi înscrie numele său la tribunalul de comerţ.

Sancţiunile acestor dispoziţiuni se vor prevedea prin legi speciale.

Art. 26. — In ce priveşte publicaţiunile neperiodice, răspunzător de scrierile sale este autorul, în lipsa acestuia editorul; patronul tipografiei răspunde când autorul şi editorul nu au fost descoperiţi.

La publicaţiunile periodice responsabilitatea o au: autorul, directorul sau redactorul în ordinea enumerării.

Proprietarul în toate cazurile este solidar răspunzător de plata despăgubirilor civile.

Delictele de presă se judecă de juraţi, afară de cazurile aci statornicite, cari se vor judeca de tribunalele ordinare, potrivit dreptului comun:

a) Delictele ce s'ar comite împotriva Suveranilor ţării, Principele Moştenitor, membrilor Familiei Regale şi Dinastiei, Şefilor Statelor Străine şi reprezentanţilor lor;

b) Indemnurile directe la omor şi rebeliune, în cazurile când nu au fost urmate de execuţiune;

c) Calomniile, înjuriile, difamaţiile aduse particularilor sau funcţionarilor publici oricari ar fi, atinşi în vieaţa lor particulară sau în cinstea lor personală.

Arestul preventiv în materie de presă este interzis.

Art. 27. — Secretul scrisorilor, telegramelor şi al convorbirilor telefonice este neviolabil.

O lege specială va stabili cazurile în cari justiţia, în interesul instrucţiunii penale, va putea face excepţiune la dispoziţiunea de faţă.

Aceeaş lege va determina responsabilitatea agenţilor Statului şi a particularilor pentru violarea secretului scrisorilor, telegramelor şi convorbirilor telefonice.

Art. 28. — Românii fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, au dreptul de a se aduna paşnici şi fără arme, conformându-se legilor care regulează exercitarea acestui drept, pentru a trata tot felul de chestiuni; întru aceasta nu este trebuinţă de autorizare prealabilă.

Intrunirile sub cerul liber sunt permise, afară de picţile şi căile publice.

Intrunirile, procesiunile şi manifestaţiile pe căile şi pieţele publice sunt supuse legilor poliţieneşti.

Art. 29. — Românii, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, au dreptul a se asocia, conformându-se legilor cari regulează exerciţiul acestui drept.

Dreptul de liberă asociaţiune nu implică în sine dreptul de a crea persoane juridice.

Condiţiunile în cari se acordă personalitatea juridică, se vor stabili prin o lege specială.

Art. 30. — Fiecare are dreptul de a se adresa la autorităţile publice prin petiţiuni subscrise de către una sau mai multe persoane, neputând însă petiţiona decât în numele subscrişilor.

Numai autorităţile constitue dreptul de a adresa petiţiunea în nume colectiv.

Art. 31. — Nici o autorizare prealabilă nu este necesară pentru a se exercita urmăriri contra funcţionarilor publici pentru faptele administraţiunii lor de părţile vătămate, rămânând însă neatinse regulile speciale statornicite în privinţa miniştrilor.

Cazurile şi modul urmăririi se vor regula prin anume lege.

Dispozițiuni speciale în codicele penale vor determina personalitățile prepuitorilor.

Art. 32. — Nici un Român, fără autorizarea guvernului, nu poate intra în serviciul unui Stat străin, fără ca însuș prin aceasta să-și piardă cetățenia.

Extrădarea refugiaților politici este oprită.

TITLUL III.

DESPRE PUTERILE STATULUI.

Art. 33. — Toate puterile Statului emană dela națiune, care nu le poate exercita decât numai prin delegațiune și după principiile și regulile așezate în Constituțiunea de față.

Art. 34. — Puterea legislativă se exercită colectiv de către Rege și Reprezentațiunea națională.

Reprezentațiunea națională se împarte în două Adunări: Senatul și Adunarea deputaților.

Orice lege cere învoirea a câtor treile ramuri ale puterii legiuitoare.

Nici o lege nu poate fi supusă sancțiunii regale decât după ce se va fi discutat și votat liber de majoritatea ambelor Adunări.

Art. 35. — Inițiativa legilor este dată fiecăreia din cele trei ramuri ale puterii legislative.

Totuș orice lege relativă la veniturile și cheltuelile Statului sau la contingentul armatei trebue să fie votată mai întâiu de Adunarea deputaților.

Art. 36. — Interpretațiunea legilor cu drept de autoritate se face numai de puterea legiuitoare.

Art. 37. — Promulgarea legilor, votate de ambele Adunări, se va face prin îngrijirea ministerului de justiție, care va păstra unul din originalele legilor votate, iar al doilea original se păstrează de Arhivele Statului.

Ministrul justiției este și păstrătorul marelui Sigiliu al Statului.

In fiecare an ministerul justiţiei va publica colecţiunea legilor şi regulamentelor, în care legile vor fi înserate purtând numărul de ordine după data promulgării.

Art. 38. — Nici o lege, nici un regulament sau administraţiune, generală, judeţeană sau comunală nu poate fi îndatoritoare decât după ce se publică în chipul hotărît de lege.

Art. 39. — Puterea executivă este încredinţată Regelui, care o exercită în modul regulat prin Constituţiune.

Art. 40. — Puterea judecătorească se exercită de organele ei.

Hotărîrile lor se pronunţă în virtutea legii şi se execută în numele Regelui.

Art. 41. — Interesele exclusiv judeţene sau comunale se regulează de către consiliile judeţene sau comunale după principiile aşezate prin Constituţiune şi prin legi speciale.

CAPITOLUL I.

DESPRE REPREZENTAREA NAŢIONALĂ.

Art. 42. — Membrii Adunărilor reprezintă naţiunea.

Art. 43. — Şedinţele Adunărilor sunt publice. Regulamentele lor fixează cazurile şi modul în cari aceste şedinţe pot fi declarate secrete.

Art. 44. — Fiecare din Adunări verifică titlurile membrilor săi şi judecă contestaţiunile ce se ridică în această privinţă.

Nici o alegere nu poate fi invalidată decât cu două treimi din numărul membrilor prezenţi.

Art. 15. — Nimeni nu poate fi totdeodată membru al uneia şi al celeilalte Adunări.

Art. 46. — Deputaţii şi senatorii numiţi de puterea executivă într'un funcţiune salariată, pe care o primesc, pierd de plin drept mandatul lor de reprezentanţi ai naţiunii.

Această dispoziţiune nu se aplică miniştrilor şi subsecretarilor de Stat.

Legea electorală determină incompatibilităţile.

Art. 47. — La începutul fiecărei legislaturi şi a fiecărei sesiuni ordinare, Adunarea deputaţilor şi Senatul aleg din sânul lor pe preşedintele, vice-preşedinţii şi membrii biurourilor, potrivit regulamentelor interioare.

Art. 48. — Orice hotărîre se ia cu majoritate absolută a voturilor, afară de cazurile când prin Constituţiune, legi sau regulamentele Corpurilor legiuitoare cere un număr superior de voturi.

In caz de paritate a voturilor, propunerea în deliberare este respinsă.

Adunările ţin şedinţe cu jumătate plus unul din numărul membrilor înscrişi în apelul nominal.

Art. 49. — Voturile se dau prin ridicare şi şedere, prin viu grai sau prin scrutin secret.

Un proiect de lege nu poate fi adoptat decât după ce s'a votat articol cu articol.

Art. 50. — Fiecare din Adunări are dreptul de anchetă.

Art. 51. — Adunările au dreptul de a amenda şi de a despărţi în mai multe părţi articolele şi amendamentele propuse.

Art. 52. — Fiecare membru al Adunărilor are dreptul a adresa miniştrilor interprelări, la care aceştia sunt obligaţi a răspunde în termenul prevăzut de regulament.

Art. 53. — Oricine are dreptul a adresa petiţiuni Adunărilor prin mijlocirea biuroului sau a unuia din membrii săi.

Fiecare din Adunări are dreptul de a trimite miniştrilor petiţiunile ce-i sunt adresate. Miniştrii sunt dator a da explicaţiuni asupra cuprinderii lor ori de câte ori Adunarea o cere.

Art. 54. — Nici unul din membrii uneia sau celeilalte Adunări nu poate fi urmărit sau prigonit pentru opiniunile şi voturile emise de dânsul în cursul exerciţiului mandatului său.

Art. 55. — Nici un membru al uneia sau celeilalte Adunări nu poate, în timpul sesiunii, să fie nici urmărit, nici arestat în materie de represiune, decât cu autorizarea Adunării, din care face parte, afară de cazul de flagrant delict.

Dacă a fost arestat preventiv sau urmărit în timpul când sesiunea era închisă, urmărirea sau arestarea trebuesc supuse aprobării Adunării din care face parte, îndată după deschiderea sesiunii Corpurilor legiuitoare.

Deţinerea sau urmărirea unui membru al uneia sau celeilalte Adunări este suspendată în tot timpul sesiunii, dacă Adunarea o cere.

Art. 56. — Fiecare Adunare determină, prin regulamentul său, modul după care ea îşi exercită atribuţiunile.

Art. 57. — Fiecare din Adunări deliberează şi ia hotărîri separat, afară de cazurile anume specificate în Constituţiunea de faţă.

Art. 58. — Orice întrunire a unuia din Corpurile legiuitoare în afară de timpul sesiunii celuilalt este nulă de drept.

Art. 59. — Fiecare din ambele Adunări are dreptul exclusiv de a exercita propria sa poliţie prin preşedintele ei, care singur, după încuviinţarea Adunării, poate da ordin gardei de serviciu.

Art. 60. — Nici o putere armată nu se poate pune la uşile sau în jurul uneia sau alteia din Adunări fără învoirea ei.

Art. 61. — Legea electorală stabileşte toate condiţiunile cerute pentru a fi alegător la Adunarea deputaţilor şi la Senat, incapacităţile şi nedemnităţile precum şi procedura electorală.

Art. 62. — Membrii ambelor Corpuri legiuitoare sunt aleşi pentru patru ani.

Art. 63. — Diurnele deputaţilor şi senatorilor se stabilesc prin lege.

Secţiunea I.

Despre Adunarea deputaţilor.

Art. 64. — Adunarea deputaţilor se compune din deputaţi aleşi de cetăţenii României majori, prin vot universal, egal, direct, obligator şi secret pe baza reprezentării minorităţii.

Art. 65. — Alegerea deputaţilor se face pe circumscripţii electorale. Circumscripţia electorală nu poate fi mai mare decât un judeţ.

Legea electorală stabileşte numărul deputaţilor de ales în fiecare circumscripţie proporţional cu populaţia.

Art. 66. — Spre a fi eligibil la Adunarea deputaţilor se cere:

a) A fi cetăţean român;

b) A avea exerciţiul drepturilor civile şi politice;

c) A avea vârsta de douăzeci şi cinci ani împliniţi;

d) A avea domiciliul în România.

Legea electorală va determina incapacităţile.

Secţiunea II.

Despre Senat.

Art. 67. — Senatul se compune din senatori aleşi şi din senatori de drept.

Art. 68. — Toţi cetăţenii români dela vârsta de 40 ani împliniţi aleg, pe circumscripţii electorale cari nu pot fi mai mare decât judeţul, prin vot obligator, egal, direct şi secret, un număr de senatori.

Numărul senatorilor de ales în fiecare circumscripţie, care nu poate fi mai mare decât un judeţ, se stabileşte de legea electorală, proporţional cu populaţia.

Art. 69. — Membrii aleşi în consiliile judeţene şi membrii aleşi în consiliile comunale urbane şi rurale întruniţi într'un singur colegiu aleg, prin vot obligator, egal şi secret, câte un senator de fiecare judeţ.

Art. 70. — Membrii camerilor de comerţ, de industrie, de muncă şi de agricultură, întruniţi în colegii separate, aleg din sânul lor câte un senator pe fiecare categorie şi pentru fiecare circumscripţie electorală. Aceste circumscripţii electorale speciale se fixează de legea electorală, numărul lor neputând fi mai mare de şase.

Art. 71. — Fiecare universitate alege, din sânul său, prin votul profesorilor săi, câte un senator.

Art. 72. — Sunt de drept membrii ai Senatului în virtutea Inaltei lor situaţiuni în Stat şi Biserică:

a) Moştenitorul Tronului dela vârsta de 18 ani împliniţi; el însă nu va avea vot deliberativ decât la vârsta de 25 ani împliniţi.

b) Mitropoliţii ţării;

c) Episcopii eparhioţi ai Bisericilor ortodoxe române şi greco-catolice, întru cât vor fi aleşi sau numiţi conform legilor ţării;

d) Capii confesiunilor recunoscute de Stat câte unul de fiecare confesiune, întru cât sunt aleşi sau numiţi conform legilor ţării şi reprezintă un număr de peste 200.000 credincioşi; precum şi reprezentantul superior religios al musulmanilor din Regat;

e) Preşedintele Academiei Române.

Mandatul acestor senatori încetează odată cu calitatea sau demnitatea care le atribue dreptul.

Art. 73. — Devin senatori de drept:

a) Foştii Preşedinţi de Consiliu, întru cât vor avea o vechime de patru ani ca Preşedinţi de Consiliu titulari, şi foştii Miniştri având o vechime de cel puţin şase ani într'una sau mai multe guvernări;

b) Foştii Preşedinţi ai Corpurilor Legiuitoare, cari vor fi exercitat această demnitate cel puţin în cursul a opt sesiuni ordinare;

c) Foştii Senatori şi Deputaţi aleşi în cel puţin zece legislaturi indepedent de durata lor;

d) Foştii Prim-Preşedinţi ai Inaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie care au ocupat această funcţiune sau pe aceea de Preşedinte la Casaţie cinci ani;

e) Generalii de rezervă şi în retragere:

1. Cari vor fi exercitat comanda unei armate în faţa inamicului, ca titulari, cel puţin 3 luni.

2. Cari au îndeplinit funcţiunea de Şef al Marelui Stat-Major, sau de inspector general de armată (comandant de armată); în timp de pace, cel puţin patru ani.

Numărul celor din categoria a doua nu va fi mai mare de patru, luaţi în ordinea vechimei la vacanţe existente;

f) Foştii Preşedinţi ai Adunărilor Naţionale din Chişinău, Cernăuţi şi Alba-Iulia, cari au declarat Unirea.

Art. 74. — Verificarea îndeplinirii condiţiunilor senatorilor de drept se face de o comisiune compusă din Preşe-

dinții secțiunilor Inaltei Curți de Casație și Justiție, sub președinția Primului-Președinte al acestei Inalte Curți.

Constatarea se face din oficiu, la cererea Președintelui Senatului sau a acelora cari au dreptul.

Președintele Senatului înscrie senatorii de drept pe baza încheierii Comisiunii.

Senatul poate discuta și semnala Comisiunii spre rectificare, erorile constatate în stabilirea drepturilor.

Art. 75. — Spre a fi eligibil la Senat se cere:

a) A fi cetățean român;

b) A avea exercițiul drepturilor civile și politice;

c) A avea vârsta de 40 ani împliniți;

d) A avea domiciliul în România.

Aceste condițiuni, afară de vârstă, se cer și senatorilor de drept.

Secțiunea III.

Despre Consiliul legislativ.

Art. 76. — Se înființează un Consiliu legislativ, a cărui menire este să ajute în mod consultativ la facerea și coordonarea legilor, emanând fie dela puterea executivă, fie din inițiativă parlamentară, cât și la întocmirea regulamentelor generale de aplicarea legilor.

Consultarea Consiliului legislativ este obligatorie pentru toate proiectele de legi, afară de cele cari privesc creditele bugetare; dacă însă, într'un termen fixat de lege, Consiliul legislativ nu-și dă avizul său, Adunările pot proceda la discutarea și aprobarea proiectelor.

O lege specială va determina organizarea și modul de funcționare al Consiliului legislativ.

CAPITOLUL II.

DESPRE REGE ȘI MINIȘTRI.

Secțiunea I.

Despre Rege.

Art. 77. — Puterile constituționale ale Regelui sunt ereditare în linie coborîtoare directă și legitimă a Maiestății

Sale Regelui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, din bărbat în bărbat prin ordinul de primogenitură şi cu excluziunea perpetuă a femeilor şi coborîtorilor lor.

Coborîtori Maiestăţii Sale vor fi crescuţi în religiunea ortodoxă a Răsăritului.

Art. 78. — In lipsă de coborîtori în linie bărbătească ai Maiestăţii Sale Regele Carol I de Hohenzollern Sigmaringen, succesiunea Tronului se va cuveni celui mai în vârstă dintre fraţii săi sau coborîtorilor acestora, după regulele statornicite în articolul precedent.

Dacă nici unul dintre fraţii sau coborîtorii lor nu s'ar mai găsi în vieaţă sau ar declara mai dinainte că nu primesc Tronul, atunci Regele va putea indica succesorul său dintr'o dinastie suverană din Europa cu primirea Reprezentaţiunii naţionale, dată în forma prescrisă de art. 79.

Dacă nici una, nici alta nu va avea loc, Tronul este vacant.

Art. 79. — La caz de vacanţă a Tronului, ambele Adunări se întrunesc de îndată într'o singură Adunare, chiar fără convocare, şi cel mai târziu până în opt zile dela întrunirea lor aleg un rege dintr'o dinastie suverană din Europa occidentală.

Prezenţa a trei pătrimi din membrii cari compun fiecare din ambele Adunări şi majoritatea de două treimi a membrilor prezenţi sunt necesare pentru a se putea proceda la această alegere.

La cazul când adunarea nu se va fi făcut în termenul mai sus prescris, atunci în a noua zi, la amiazi, Adunările întrunite vor păşi la alegere, oricare ar fi numărul membrilor prezenţi şi cu majoritatea absolută a voturilor.

Dacă Adunările s'ar afla dizolvate în momentul vacanţei Tronului, se va urma după modul prescris la articolul următor.

In timpul vacanţei Tronului, Adunările întrunite vor numi o locotenenţă regală, compusă din trei persoane, care va exercita puterile regale până la suirea Regelui pe Tron.

In toate cazurile mai sus arătate votul va fi secret.

Art. 80. — La moartea Regelui, Adunările se întrunesc chiar fără convocare cel mai târziu zece zile după declararea morţii.

Dacă din întâmplare ele au fost dizolvate mai înainte şi convocarea lor a fost hotărîtă în actul de dizolvare pentru o epocă în urma celor zece zile, atunci Adunările cele vechi se adună până la întrunirea acelora cari au a le înlocui.

Art. 81. — Dela data morţii Regelui şi până la depunerea jurământului a succesorului său la Tron puterile constituţionale ale Regelui sunt exercitate, în numele poporului român, de miniştri, întruniţi în consiliu şi sub a lor responsabilitate.

Art. 82. — Regele este major la vârsta de optsprezece ani împliniţi.

La suirea sa pe Tron, el va depune mai întâiu în sânul Adunărilor întrunite următorul jurământ:

„Jur a păzi Constituţiunea şi legile poporului român, a menţine drepturile lui naţionale şi integritatea teritoriului".

Art. 83. — Regele în viaţă fiind, poate numi o Regenţă, compusă din trei persoane, care, după moartea Regelui, să exercite puterile regale în timpul minorităţii succesorului Tronului. Această numire se va face cu primirea Reprezentaţiunii naţionale, dată în forma prescrisă la art. 79 din Constituţiunea de faţă.

Regenţa va exercita totdeodată şi tutela succesorului Tronului în timpul minorităţii lui.

Dacă, la moartea Regelui Regenţa nu s'ar găsi numită şi succesorul Tronului ar fi minor, ambele Adunări întrunite vor numi o Regenţă, procedând după formele prescrise la art. 79 din Constituţiunea de faţă.

Membrii Regenţei nu intră în funcţiune decât după ce vor fi depus solemn înaintea ambelor Adunări întrunite jurământul prescris prin art. 82 din Constituţiunea de faţă.

Art. 84. — Dacă Regele se află în imposibilitate de a

domni, miniştrii, după ce au constatat legalmente această imposibilitate, convoacă îndată Adunările.

Acestea aleg Regenţa, care va forma şi tutela.

Art. 85. — Nici o modificare nu se poate face Constituţiunii în timpul Regenţei.

Art. 86. — Regele nu va putea fi totdeodată şi Şeful unui alt Stat fără consimţimântul Adunărilor.

Nici una din Adunări nu poate delibera asupra acestui obiect dacă nu vor fi prezenţi cel puţin două treimi din membrii cari le compun şi hotărîrea nu se poate lua decât cu două treimi din voturile membrilor de faţă.

Art. 87. — Persoana Regelui este inviolabilă Miniştrii lui sunt răspunzători.

Nici un act al Regelui nu poate avea tărie dacă nu va fi contrasemnat de un ministru, care prin aceasta chiar devine răspunzător de acel act.

Art. 88. — Regele numeşte şi revoacă pe miniştrii săi.

El sancţionează şi promulgă legile.

El poate refuza sancţiunea sa.

El are dreptul de amnistie în materie politică.

Are dreptul de a ierta sau micşora pedepsele în materii criminale, afară de ceeace se statorniceşte în privinţa miniştrilor.

El nu poate suspenda cursul urmăririi sau al judecăţii, nici a interveni prin nici un mod în administraţia justiţiei.

El numeşte sau confirmă în funcţiunile publice potrivit legilor.

El nu poate crea o nouă funcţiune fără o lege specială.

El face regulamente necesare pentru executarea legilor, fără să poată vreodată modifica sau suspenda legile şi nu poate scuti pe nimeni de executarea lor.

El este capul puterii armate.

El conferă gradele militare în conformitate cu legea.

El va conferi decoraţiunile române, conform unei anume legi.

El are dreptul de a bate monedă conform unei legi speciale.

El încheie cu Statele străine convenţiunile necesare pentru comerţ, navigaţiune şi alte asemenea; însă pentru ca aceste acte să aibă autoritate îndatoritoare, trebue mai întâiu a fi supuse Puterii legislative şi aprobate de ea.

Art. 89. — Legea fixează lista civilă pentru durata fiecăreia Domnii.

Art. 90. — La 15 Octomvrie a fiecărui an, Adunarea deputaţilor şi Senatul se întrunesc fără convocare, dacă Regele nu le-a convocat mai înainte.

Durata fiecărei sesiuni este de cinci luni.

Regele deschide sesiunea prin un Mesaj, la care Adunările fac răspunsurile lor.

Regele pronunţă închiderea sesiunii.

El are dreptul de a convoca în sesiune extraordinară Adunările.

El are dreptul de a dizolva ambele Adunări deodată sau numai una din ele.

Actul de dizolvare trebuie să conţină convocarea alegătorilor până în două luni de zile şi a Adunărilor până în trei luni.

Regele poate amâna Adunările; oricum, amânarea nu poate depăşi termenul de o lună, nici a fi reînoită în aceeaş sesiune fără consimţământul Adunărilor.

Art. 91. — Regele nu are alte puteri decât acele date lui prin Constituţiune.

CAPITOLUL III.

DESPRE MINIŞTRI

Art. 92. — Guvernul exercită puterea executivă în numele Regelui, în modul stabilit prin Constituţiune.

Art. 93. — Miniştrii întruniţi alcătuesc Consiliul de Miniştri, care este prezidat cu titlul de Preşedinte al Consiliului de Miniştri, de acela care a fost însărcinat de Rege cu formarea guvernului.

Departamentele ministeriale şi subsecretariatele de Stat nu se pot înfiinţa şi desfiinţa decât prin lege.

Art. 94. — Nu poate fi ministru de cât cel care este român sau cel care a dobândit naturalizarea.

Art. 95. — Nici un membru al Familiei Regale nu poate fi ministru.

Art. 96. — Dacă miniştrii nu ar fi membri ai Adunărilor, ei pot lua parte la desbaterile legilor, fără a avea însă şi dreptul de a vota.

La desbaterile Adunărilor prezenţa cel puţin a unui ministru e necesară.

Adunările pot exige prezenţa miniştrilor la deliberaţiunile lor.

Art. 97. — In nici un caz ordinul verbal sau în scris al Regelui nu poate apăra pe ministru de răspundere.

Art. 98. — Fiecare din Ambele Adunări, precum şi Regele au dreptul de a cere urmărirea miniştrilor şi a-i trimite înaintea înaltei Curţii de casaţie şi justiţie, care singură, în secţiuni-unite, este în drept a-i judeca, afară de cele ce se vor statornici prin legi în ceea ce priveşte exerciţiul acţiunii civile a părţii vătămate şi în ceeace priveşte crimele şi delictele comise de miniştri afară de exerciţiul funcţiunii lor.

Punerea sub urmărire a miniştrilor de către Corpurile legiuitoare nu se poate rosti decât prin majoritate de două treimi a membrilor de faţă.

Instrucţiunea se va face de o comisiune a înaltei Curţi de casaţie, compusă din cinci membri traşi la sorţi în secţiuni unite. Aceasta comisiune are şi puterea de a califica faptele şi de a decide sau nu urmărirea.

Acuzarea, înaintea Inaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, se va susţine prin ministerul public.

Legea responsabilităţii ministeriale determină cazurile de răspundere şi pedepsele aplicabile miniştrilor.

Art. 99. — Orice parte vătămată de un decret sau o dispoziţiune semnată sau contrasemnată de un ministru care violează un text expres al Constituţiunii sau al unei legi, poate cere Statului, în conformitate cu dreptul comun, despăgubiri băneşti pentru prejudiciul cauzat.

Fie în cursul judecății, fie după pronunțarea hotărîrii, ministrul poate fi chemat, după cererea Statului, în urma votului unuia din Corpurile legiuitoare, înaintea instanțelor ordinare, la răspundere civilă pentru dauna pretinsă sau suferită de Stat.

Actul ilegal al ministrului nu descarcă de răspundere solidară pe funcționarul care a contrasemnat, decât în cazul când acesta a atras atenția Ministrului, în scris.

Art. 100. — Se vor putea înființa Subsecretariate de Stat.

Subsecretarii de Stat vor putea lua parte la desbaterile Corpurilor legiuitoare sub responsabilitatea miniștrilor.

CAPITOLUL IV.

DESPRE PUTEREA JUDECĂTOREASCĂ.

Art. 101. — Nici o jurisdicțiune nu se poate înființa decât numai în puterea unei anume legi.

Comisiuni și tribunale extraordinare nu se pot crea sub nici un fel de numire și sub nici un fel de cuvânt în vederea unor anume procese, fie civile, fie penale, sau în vederea judecării unor anume persoane.

Art. 102. — Pentru întregul Stat român este o singură Curte de Casație și Justiție.

Art. 103. — Numai Curtea de Casație în secțiuni unite are dreptul de a judeca constituționalitatea legilor și a declara inaplicabile pe acelea cari sunt contrarii Constituțiunii. Judecata asupra inconstituționalității legilor se mărginește unmai la cazul judecat.

Curtea de Casație se va rosti ca și în trecut asupra conflictelor de atribuțiuni.

Dreptul de recurs în casare este de ordin constituțional.

Art. 104. — Judecătorii sunt inamovibili în condițiunile speciale pe cari legea le va fixa. [...]

Art. 105. — Juriul este statornicit în toate materiile criminale și pentru delicte politice și de presă, afară de cazurile statornicite prin Constituțiunea de față.

Acţiunea pentru daune-interese rezultând din fapte şi delicte de presă nu se poate intenta decât înaintea aceleeaş jurisdicţiuni de competinţa căreia este delictul.

Art. 106. — Justiţia militară se organizează prin osebită lege.

Art. 107. — Autorităţi speciale de orice fel cu atribuţiuni de contencios administrativ, nu se pot înfiinţa.

Contenciosul administrativ este în căderea puterii judecătoreşti, potrivit legii speciale.

Cel vătămat în drepturile sale, fie printr'un act administrativ de autoritate, fie printr'un act de gestiune făcut cu călcarea legilor şi a regulamentelor, fie prin rea voinţă a autorităţilor administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept, poate face cerere la instanţele judecătoreşti pentru recunoaşterea dreptului său.

Organele puterii judiciare judecă dacă actul este ilegal, îl poate anula sau pot pronunţa daune civile până la data restabilirii dreptului vătămat, având şi căderea de a judeca şi cererea de despăgubire, fie contra autorităţii administrative chemate în judecată, fie contra funcţionarului vinovat.

Puterea judecătorească nu are cădere de a judeca actele de guvernământ, precum şi acele de comandament cu caracter militar.

CAPITOLUL V.

DESPRE INSTITUŢIUNILE JUDEŢENE ŞI COMUNALE.

Art. 108. — Instituţiunile judeţene şi comunale sunt regulate de legi.

Aceste legi vor avea de bază descentralizarea administrativă.

Membrii consiliilor judeţene şi consiliilor comunale sunt aleşi de către cetăţenii românii prin votul universal, egal, secret, obligatoriu şi cu reprezentarea minorităţii după formele prevăzute de lege. La aceştia se vor putea adăuga prin legi şi membri, de drept şi membri cooptaţi. Intre membrii cooptaţi pot fi şi femei majore.

TITLUL IV.

DESPRE FINANȚE.

Art. 109. — Nici un impozit de orice natură nu se poate stabili și percepe decât pe baza unei legi.

Art. 110. — Prin lege se pot creia impozite numai în folosul Statului, județelor, comunelor și instituțiunilor publice cari îndeplinesc servicii de Stat.

Art. 111. — Orice sarcină sau impozit județean sau comunal nu se poate așeza decât cu învoirea consiliilor județene sau comunale în limitele stabilite de lege.

Art. 112. — Nu se pot statornici privilegiuri în materii de impozite.

Nici o excepțiune sau micșorare de impozit nu se poate statornici decât prin o lege.

Monopoluri nu se pot constitui decât numai prin lege și exclusiv în folosul Statului, județelor și comunelor.

Art. 113. — Nici un fond pentru pensiuni sau gratificațiuni în sarcina tezaurului public nu se poate acorda decât în virtutea unei legi.

Art. 114. — In fiecare an Adunarea deputaților încheie socotelile și votează bugetul.

Toate veniturile sau cheltuelile Statului trebuesc trecute în buget și în socoteli.

Dacă bugetul nu se votează în timp util, puterea executivă va îndestula serviciile publice după bugetul anului precedent fără a putea merge cu acel buget mai mult de un an peste anul pentru care a fost votat.

Art. 115. — Controlul preventiv și cel de gestiune a tuturor veniturilor și cheltuelilor Statului se va exercita de Curtea de Conturi, care supune în fiecare an Adunării deputaților raportul general rezumând conturile de gestiune al bugetului trecut, semnalând totdeodată neregulile săvârșite de miniștri în aplicarea bugetului.

Regularea definitivă a socotelilor trebuie să fie prezentată Adunării deputaților cel mai târziu în termen de doi ani dela încheierea fiecărui exercițiu.

Art. 116. — Pentru toată România este o singură Curte de Conturi.

Art. 117. — Toate fondurile provenite din Case speciale şi de cari guvernul dispune sub diferite titluri, trebuie să fie cuprinse în bugetul general al veniturilor Statului.

Art. 118. — Legile financiare se publică în „Monitorul Oficial" ca şi celelalte legi şi regulamente de administraţiune publică.

TITLUL V.

DESPRE PUTEREA ARMATĂ.

Art. 119. — Tot Românul, fără deosebire de origină etnică, de limbă sau de religie, face parte din unul din elementele puterii armate, conform legilor speciale.

Puterea armată se compune din: armată activă cu cadrele ei permanente, rezerva ei şi miliţiile.

Art. 120. — Gradele, decoraţiile şi pensiunile militarilor nu se pot lua decât numai în virtutea unei sentinţe judecătoreşti şi în cazurile determinate de legi.

Art. 121. — Contigentul armatei se votează pentru fiecare an de ambele Corpuri legiuitoare.

Art. 122. — Se va înfiinţa un Consiliu superior al apărării ţării, care va îngriji, în mod permanent, de măsurile necesare pentru organizarea apărării naţionale.

Art. 123. — Nici o trupă armată străină nu poate fi admisă în serviciul Statului, nici nu poate intra sau trece pe teritoriul României, decât în puterea unei anume legi.

TITLUL VI.

DISPOZIŢIUNI GENERALE.

Art. 124. — Culorile drapelului României sunt: Albastru, Galben şi Roşu, aşezate vertical.

Art. 125. — Reşedinţa guvernului este în Capitala ţării

Art. 126. — Limba românească este limba oficială a Statului român.

Art. 127. — Nici un jurământ nu se poate impune cuiva decât în puterea unei legi, cari hotărăşte şi formula lui.

Art. 128. — Constituţiunea de faţă nu poate fi suspendată nici în total, nici în parte.

In caz de pericol de Stat se poate prin lege institui starea de asediu generală sau parţială.

TITLUL VII.

DESPRE REVIZUIREA CONSTITUŢIUNII.

Art. 129. — Constituţiunea poate fi revizuită în total sau în parte din iniţiativa Regelui sau oricăreia din Adunările legiuitoare.

In urma acestei iniţiative ambele Adunări, întrunite separat, se vor rosti cu majoritate absolută, dacă este locul ca dispoziţiunile constituţionale să fie revizuite.

Indată ce necesitatea revizuiri a fost admisă, ambele Corpuri legiuitoare aleg din sânul lor o comisiune mixtă, care va propune textele din Constituţiune ce urmează a fi supuse revizuirii.

După ce raportul acestei comisiuni va fi citit în fiecare Adunare, de două ori în interval de cincisprezece zile, ambele Adunări întrunite la un loc, sub preşedinţia celui mai în vârstă dintre Preşedinţi, în prezenţa a cel puţin două treimi din totalitatea membrilor ce le compun, cu majoritate de două treimi, stabilesc în mod definitiv cari anume articole vor fi supuse revizuirii.

In urma acestui vot Adunările sunt de drept dizolvate şi se va convoca corpul electoral în termenul prescris de Constituţiune.

Art. 130. — Adunările cele noui proced în acord cu Regele la modificarea punctelor supuse revizuirii.

In acest caz Adunările nu pot delibera dacă cel puţin două treimi a membrilor din cari se compun nu sunt prezenţi şi nici o schimbare nu se poate adopta dacă nu va întruni cel puţin două treimi ale voturilor.

Adunările alese pentru revizuirea Constituţiunii au o durată constituţională obişnuită şi în afară de modificarea

Constituţiunii, ele funcţionează şi ca Adunări legiuitoare ordinare.

Dacă Adunările de revizuire nu-şi pot îndeplini misiunea, nouile Adunări vor avea acelaş caracter.

TITLUL VIII.

DISPOZIŢIUNI TRANSITORII ŞI SUPLIMENTARE.

Art. 131. — Sunt şi rămân cu caracter constituţional dispoziţiunile din legile agrare privitoare la pământurile cultivabile, pădurile şi bălţile expropriabile în total sau în parte, la starea lor juridică, la subsol, la preţuire, la modul de plată, etc., aşa precum sunt formulate în articolele de mai jos ale fiecăreia din legile agrare şi cari articole, în întregul lor, fac parte integrantă din prezenta Constituţiune şi ca atare nu se pot modifica decât cu formele prevăzute pentru revizuirea Constituţiunii, şi anume:

a) Art. 1 (unu) alin. II, art. 2 (doi), 3 (trei) alin. I, art. 4 (patru), 6 (şase), 7 (şapte), 8 (opt), 9 (nouă), 10 (zece), 13 (treisprezece), 14 (patrusprezece), 16 (şasesprezece), 18 (optsprezece), 21 (douăzeci şi unu), 23 (douăzeci şi trei), 32 (treizeci şi doi), 36 (treizeci şi şase) şi 69 (şasezeci şi nouă) din legea pentru reforma agrară din Oltenia, Muntenia, Moldova şi Dobrogea (vechiul Regat) din 17 Iulie 1921;

b) Art. 2 (doi), 4 (patru), 5 (cinci), 6 (şase), 7 (şapte), 8 (opt), 9 (nouă), 10 (zece), 11 (unsprezece), 12 (douăsprezece), 13 (treisprezece), 16 (şasesprezece), 45 (patruzeci şi cinci), 46 (patruzeci şi şase), 47 (patruzeci şi şapte), 48 (patruzeci şi opt), 49 (patruzeci şi nouă), 50 (cinzeci) şi 53 (cincizeci şi trei) din legea pentru reforma agrară din Basarabia din 13 Martie 1920;

c) Art. 3 (trei), 4 (patru), 5 (cinci), 6 (şase), 7 (şapte), 8 (opt), 9 (nouă), 10 (zece), 11 (unsprezece), 12 (douăsprezece), 13 (treisprezece), 14 (patrusprezece), 16 (şasesprezeece), 18 (optsprezece), 22 (douăzeci şi doi), 24 (douăzeci

și patru), 32 (treizeci și doi), 50 (cincizeci) și 85 (optzeci și cinci) din legea pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crișana și Maramureș din 23 Iulie 1921;

d) Art. 2 (doi), 3 (trei), 4 (patru), 5 (cinci), punctul a alin. I, art. 6 (șase), 7 (șapte), 9 (nouă), 10 (zece), 12 (douăsprezece), 13 (treisprezece), 29 (douăzeci și nouă), 31 (treizeci și unu) și 55 (cincizeci și cinci) din legea pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921.

Art. 132. — In scop de a se satisface trebuințele normale de lemne de foc și de construcție ale populației rurale din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina, Statul e dator ca din pădurile sale din câmpie, deal sau munte să destine suprafețele necesare în acest scop.

In vechiul Regat și în Bucovina, acolo unde statul nu ar avea păduri, într'o rază de douăzeci kilometri de centrul comunei, pentru satisfacerea trebuințelor mai sus arătate, el prin derogare dela art. 7 lit. c și art. 8 lit. a, b și c din legea pentru reforma agrară din Oltenia, Muntenia Moldova și Dobrogea din 17 Iulie 1921 și dela art. 5 punctul a, alin. IV și dela art. 6 și 7 din legea pentru reforma agrară din Bucovina din 30 Iulie 1921, va putea expropria din pădurile persoanelor juridice fie publice, fie private, cari s'ar afla în această rază și numai în lipsa acestora, va expropria proporțional din pădurile tuturor proprietarilor particulari, aflate în această rază, însă numai în limita acestor trebuințe și în toate cazurile cu respectul unei suprafețe intangibile de una sută hectare de fiecare proprietate.

Nu sunt expropriabile, ori care ar fi proprietarul, pădurile replantate sau în curs de replantare.

Contractele de vânzare spre exploatare a pădurilor expropriabile cari vor fi în vigoare în momentul exproprierii, se vor respecta.

Pădurile astfel expropriate rămân în proprietatea Statului și se vor administra și exploata de dânsul spre a satisface potrivit legii și în prima linie nevoile de mai sus.

Exproprierea acestor păduri se va face cu dreaptă și prealabilă despăgubire fixată de justiție.

Modul de expropriere va fi regulat prin legi speciale.

Art. 133. — Se ratifică decretele legi: No. 3902 din 29 Decemvrie 1918, publicat în Monitorul Oficial No. 223 din 30 Decemvrie 1918, privitor la acordarea drepturilor cetăţeneşti; No. 2085 din 22 Mai 1919, publicat în Monitorul Oficial No. 33 din 28 Mai 1919 şi No. 3464 din 12 August 1919, privitoare la încetăţenirea evreilor cari locuiau în vechiul Regat.

Deasemenea se ratifică şi toate dercetele-legi de încetăţenire individuală, cari s'au făcut înaintea decretelor specificate mai sus.

Evreii, locuitori din vechiul Regat, cari nu-şi vor fi regulat încetăţenirea în termenul dat de decretul-lege No. 3464 din 12 August 1919, vor putea face declaraţiunile de încetăţenire conform decretului-lege No. 2085 din 22 Mai 1919, în termen de trei luni dela promulgarea Constituţiunei.

Art. 134. — Până la facerea unei legi de organizarea Consiliului legislativ prevăzut în această Constituţiune, prezentarea proiectelor de legi înaintea Corpurilor legiuitoare va continua să se facă în conformitate cu legile şi regulamentele azi în vigoare.

Art. 135. — Până la promulgarea legii speciale bazată pe principiile din prezenta Constituţiune, legile relative la organizarea şi judecarea contenciosului administrativ rămân în vigoare.

Art. 136. — O lege specială va fixa lista civilă a Intâiului Rege al României întregite.

Art. 137. — Se vor revizui toate codicile şi legile existente în diferitele părţi ale Statului român, spre a se pune în armonie cu Constituţiunea de faţă şi asigura unitatea legislativă.

Până atunci ele rămân în vigoare.

Din ziua promulgării Constituţiunii, sunt însă desfiinţate acele dispoziţiuni din legi, decrete, regulamente şi orice alte acte contrarii celor înscrise în prezenta Constituţiune.

Art. 138. — Actualele Adunări naţionale după promulgarea prezentei Constituţiuni, pot funcţiona până la expirarea mandatului lor legal.

In acest timp ele vor trebui să facă, pe baza principiilor din această Constituţiune, legea electorală.

Până la facerea acestei legi, decretele-legi electorale rămân în vigoare.

TEXTUL DECRETULUI REGAL No. 1626 DIN 31 AUGUST 1944, PRIN CARE SE REVINE LA CONSTITUŢIA DIN 1923

MIHAI I,

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa naţională Rege al României, la toţi de faţă şi viitor sănătate.

— Văzând jurnalul Consiliului de miniştri No. 560 din 30 August 1944, am decretat şi decretăm:

ART. I. — Drepturile românilor sunt cele recunoscute de Constituţia din 1866 cu modificările ce ulterior i-au fost aduse şi de Constituţia din 29 Martie 1923.

ART. II. — Sub rezerva celor cuprinse în art. 3 şi 4, puterile Statului se vor exercita după regulile aşezate în Constituţia din 29 Martie 1923.

ART. III. — Un decret dat în urma hotărîrii Consiliului de miniştri, va organiza Reprezentanţa Naţională. Până la organizarea Reprezentanţii Naţionale, puterea legislativă se exercită de către Rege la propunerea Consiliului de miniştri.

ART. IV. — O lege specială va statornici condiţiunile în care magistraţii sunt inamovibili. Juriul rămâne desfiinţat.

ART. V. — Sunt şi rămân abrogate, decretul regal No. 3053 din 5 Sept. 1940, publicat în Monit. Oficial No. 205 din 5 Sept. 1940; decretul regal No. 3067 din 6 Sept. 1940 publicat în Monit. Oficial No. 206 din 6 Sept. 1940; şi decretul regal No. 3072 din 7 Sept. 1940, publicat în Monit. Oficial No. 208 din 8 Sept. 1940, toate referitoare la învestirea Preşedintelui de Consiliu cu depline puteri şi fixarea prerogativelor regale.

Dat în Bucureşti la 31 August 1944.

MIHAI I. R.

TEXTUL DECRETULUI REGAL No. 1849 DIN 10 OCTOMVRIE 1944, PRIN CARE SE COMPLETEAZĂ PREVEDERILE DECRETULUI REGAL No. 1626/1944.

MIHAI I,

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României.

La toți de față și viitori, sănătate.

Văzând Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 642 din 10 Octomvrie 1944.

Am decretat și decretăm:

ART. UNIC. — La finele art. IV din Inaltul Decret Regal No. 1626 din 31 August 1944, publicat în Monitorul Oficial No. 202 din 2 Septemvrie 1944, se adaogă următoarele aliniate:

„Legi speciale vor prevedea condițiunile în care vor putea fi urmăriți și sancționați toți acei care în orice calitate și sub orice formă au contribuit la dezastrul Țării, în special în legătură cu războiul purtat împotriva Națiunilor-Unite".

„Aceste legi vor putea prevedea și măsuri pentru urmărirea averilor lor".

Dat în București la 10 Octomvrie 1944.

MIHAI I, R.

„BUCOVINA"
I. E. TOROUŢIU
BUCUREŞTI